

Suvestinė redakcija nuo 2020-12-08

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-02-17, i. k. 2014-01624

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PERĖJIMO NUO INSTITUCINĖS GLOBOS PRIE ŠEIMOJE IR BENDRUOMENĖJE
TEIKIAMŲ PASLAUGŲ NEĮGALIESIEMS IR LIKUSIEMS BE TĖVŲ GLOBOS
VAIKAMS 2014–2023 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2014 m. vasario 14 d. Nr. A1-83
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [A1-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

Vadovaudamasi Strateginio planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, 4.3.5 papunkčiu ir siekdama įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 m. programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“, skyriaus „Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, rengiami arba įgyvendinami planavimo dokumentai“ skilties „Socialinės apsaugos ir darbo ministerija“ 1 punktą:

1. T v i r t i n u Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2023 metų veiksmų planą“ (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

2. R e k o m e n d o j u savivaldybėms pagal kompetenciją dalyvauti įgyvendinant atitinkamas priemones.

3. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2014 m. vasario 14 d. įsakymu
Nr. A1-83

PERĖJIMO NUO INSTITUCINĖS GLOBOS PRIE ŠEIMOJE IR BENDRUOMENĖJE TEIKIAMŲ PASLAUGŲ NEĮGALIESIEMS IR LIKUSIEMS BE TĖVŲ GLOBOS VAIKAMS 2014–2023 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [A1-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams veiksmų planu (toliau – Planas) siekiama 2014–2023 m. laikotarpiu numatyti nuoseklius ir koordinuotus veiksmus, skatinančius kurti perėjimo nuo institucinės socialinės globos prie paslaugų neįgaliesiems suaugusiems asmenims, turintiems proto ir (ar) psichikos negalią (toliau – neįgalūs suaugę asmenys), vaikams ir jaunimui, turintiems proto ir (ar) psichikos negalią (toliau – neįgalūs vaikai), likusiems be tėvų globos vaikams, įskaitant kūdikius (toliau – likę be tėvų globos vaikai), šeimoms bendruomenėje ir pagalbos šeimai, globėjams (rūpintojams) sistemą (toliau – pertvarka).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

2. Planas parengtas atsižvelgiant į:

2.1. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją ir jos Fakultatyvų protokolą (toliau – Neįgaliųjų teisių konvencija), ratifikuotą Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir jos Fakultatyvaus protokolo ratifikavimo“;

2.2. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją, ratifikuotą Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos ratifikavimo“;

2.3. Jungtinių Tautų alternatyvios globos vaikams gaires, patvirtintas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 64-oje sesijoje 2010 m. vasario 14 d. rezoliucija Nr. A/RES/64/142;

2.4. 2010–2020 m. Europos strategiją dėl negalios, patvirtintą Europos Komisijos 2010 m. lapkričio 15 d. komunikatu Nr. KOM (2010) 636.

3. Šiame Plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Apsaugota darbo vieta** – neįgaliam suaugusiam darbingo amžiaus asmeniui individualiai pritaikyta darbo vieta darbo rinkoje, kurioje dirbti galima padedant padėjėjui.

3.2. **Apsaugotas būstas** – gyvenamosios vietos suteikimas bendruomenėje neįgaliam asmeniui ar asmeniui, paliekančiam globos (rūpybos) sistemą (iki 3 metų, neįgaliajam ir ilgiau, kol jam reikalinga pagalba), derinant tai su individualia socialinio darbuotojo pagalba ir kitomis paslaugomis bendruomenėje, padedančiomis atkurti arba ugdyti šio asmens savarankiško gyvenimo įgūdžius.

3.3. **Bendruomeninės paslaugos** – alternatyvios institucinei globai įvairių formų ir rūšių, aukštos kokybės bendruomenėje teikiamos socialinės, sveikatos priežiūros, švietimo, kultūros ir kt. paslaugos, kurios užtikrina asmens galimybę gyventi bendruomenėje ir gauti joje specializuotą pagalbą, atitinkančią individualius asmens ar šeimos poreikius, vaikui – augti šeimos aplinkoje, bei

skatina paslaugos gavėjų savarankiškumą, visapusišką dalyvavimą bendruomenėje bei socialinę įtrauktį.

3.4. **Institucinė globa** – likusių be tėvų globos vaikų, neįgalių vaikų, neįgalių suaugusių asmenų apgyvendinimas stacionariose socialinės globos įstaigose, kūdikių namuose, kuriuose nuolat gyvena nuo kelių dešimčių iki kelių šimtų asmenų, kurių socialiniai ryšiai su bendruomene dėl šių įstaigų specifikos yra riboti, socialiniai įgūdžiai silpni, galimybės integruotis į visuomenę – minimalios. Šioms įstaigoms būdinga grupinė, o ne individuali asmens priežiūra, institucinė kultūra (griežta tvarka, taisyklės ir pan.).

3.5. **Kompleksiškai teikiamos paslaugos** – koordinuotas švietimo pagalbos, socialinės paramos, sveikatos priežiūros paslaugų teikimas vaikams ir jų tėvams (globėjams).

3.6. **Vaiko globa (rūpyba) šeimoje** – sutuoktiniai (ar vienas gyvenantis asmuo), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka globojantys (besirūpinantys) likusius be tėvų globos vaikus.

3.7. **Asmuo, paliekantis globos (rūpybos) sistemą** – pilnametis asmuo, išeinantis iš vaikų globos namų ar rūpintojų šeimos ar šeimynos, kuriam rūpyba baigėsi dėl pilnametystės ir kuriam reikalinga pagalba pradedant savarankišką gyvenimą.

3.8. **Profesionalus globėjas** – fizinis asmuo, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka teikiantis profesionalias socialines paslaugas nesusietiems giminystės ryšiais likusiems be tėvų globos vaikams, neįgaliems vaikams ir (ar) juos globojantis.

3.9. **Grupiniai gyvenimo namai** – socialinės globos įstaiga, kurioje namų aplinkoje ir gaudami nuolatinę specialistų pagalbą gyvena iki 10 nesavarankiškų neįgalių suaugusių asmenų. Grupinio gyvenimo namų gyventojai gauna būtinas paslaugas šiuose namuose ir naudojami kitomis bendruomeninėmis paslaugomis. Grupinio gyvenimo namai pagal savo pobūdį yra priskirtini bendruomeninėms paslaugoms.

3.10. **Bendruomeniniai vaikų globos namai** – pagal šeimai artimos aplinkos modelį veikiantys vaikų globos namai, įsteigti atskirose patalpose (pvz., namas, butas) bendruomenėje, skirti likusiems be tėvų globos vaikams, neįgaliems vaikams ar vaikams, turintiems kitų specialiųjų poreikių (iki 8 vaikų). Šie namai pagal savo pobūdį priskirtini bendruomeninėms paslaugoms.

Kitos Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme bei kituose teisės aktuose.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 m. duomenimis, šalyje yra 244,6 tūkst. neįgalių suaugusių asmenų. Lietuvos statistikos departamento 2012 m. duomenimis, šalyje veikia 38 stacionarios globos įstaigos neįgaliesiems, kuriose gyvena 6,1 tūkst. neįgalių suaugusių asmenų, iš jų 3,2 tūkst., t. y. 51,6 proc., turi psichikos negalią, proto negalią – 35,4 procento. Apie 32,4 tūkst. neįgalių suaugusių ir senyvo amžiaus asmenų lanko dienos centrus, apie 15,8 tūkst. gauna paslaugas savo namuose. Šalyje veikia 107 psichikos sveikatos centrai, kurie vykdo pirminę psichikos sveikatos priežiūrą. Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, Lietuvoje per 2012 metus buvo diagnozuota 316 naujų psichikos ir elgesio sutrikimų atvejų 100 tūkst. gyventojų, o metų pabaigoje buvo 5513 sergančiųjų 100 tūkst. gyventojų.

5. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 m. duomenimis, šalyje yra 15,5 tūkst. neįgalių vaikų. 2013 m. liepos 1 d. duomenimis, šalyje veikia 4 neįgalių vaikų ir jaunimo globos įstaigos, kuriose gyvena 150 vaikų ir 504 jaunuoliai, iš jų 94 proc. turi proto ir (ar) psichikos negalią. 5 sutrikusio vystymosi kūdikių namuose gyvena 327 vaikai, iš jų 21 proc. turi proto ar psichikos negalią. 2012 m. šalyje veikė 88 vaikų globos namai, kuriuose gyveno 3,6 tūkst. vaikų, iš jų specialiųjų poreikių turėjo 35 proc. vaikų, elgesio ir emocijų sutrikimų – 20 proc. vaikų, vidutinė ir sunki negalia nustatyta 10 proc. vaikų.

6. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 m. duomenimis, vaikų globos institucijose auga 462 vaikai nuo 0 iki 3 metų. Įvertinant tai, kad tokia globos forma sukelia didžiausią riziką vaiko raidai ir vystymuisi, tokio amžiaus vaikai turėtų visiškai nepatekti į institucinę globą.

7. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2012 m. šalyje 10542 vaikai buvo likę be tėvų globos, tai yra 1,9 proc. bendro Lietuvos vaikų skaičiaus. Iš jų 2695 nustatyta laikinoji globa (rūpyba) (25,56 proc.), 7847 – nuolatinė globa (rūpyba) (74,4 proc.). 4030 vaikų buvo nustatyta globa (rūpyba) socialinės globos institucijose (tai sudaro 38,2 proc. bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus), 407 vaikams – šeimynose (tai sudaro 3,86 proc. bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus) ir 6105 vaikams – šeimose (tai sudaro 57,9 proc. bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus).

8. Iš vaikų globos namų į biologines šeimas 2012 m. grąžintas 801 vaikas (tai sudaro 7,59 proc. bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus ir 19,8 proc. bendro vaikų, augančių globos institucijose, skaičiaus), 193 vaikams institucinė globa (rūpyba) pakeista į globą (rūpybą) šeimoje (šeimynoje) (tai sudaro 1,8 proc. bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus ir 4,8 proc. bendro vaikų, augančių globos institucijose, skaičiaus).

9. 2012 m. įvaikinta 210 vaikų (tai sudaro 2 proc. bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus ir 5,2 proc. bendro vaikų, augančių globos institucijose, skaičiaus), iš jų 98 vaikus įvaikino užsienio piliečių šeimos ir 112 vaikų – Lietuvos Respublikos piliečių šeimos.

10. Lietuvos statistikos departamento 2012 m. duomenimis, šalyje veikia 34 krizių centrai ir laikino apgyvendinimo įstaigos motinoms ir vaikams, kuriuose paslaugas gauna apie 2,5 tūkst. asmenų, 71 paramos šeimai centre paslaugas teikiamos apie 3,8 tūkst. šeimų.

II SKYRIUS STRATEGINIS TIKSLAS, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Strateginis Plano tikslas – kurti kompleksiskai teikiamų paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam vaikui, neįgaliam ar jo šeimai (globėjams, rūpintojams) gauti individualias pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą bendruomenėje, o kiekvienam likusiam be tėvų globos vaikui augti saugioje ir jo raidai palankioje aplinkoje biologinėje, jos nesant – įtėvių, globėjų šeimoje.

Plane numatyti 3 tikslai ir uždaviniai jiems įgyvendinti, pateikiama analizė tikslams ir uždaviniams pagrįsti, apibrėžiami vertinimo kriterijai ir jų reikšmės, padėsiančios nustatyti Plano tikslų įgyvendinimo laipsnį.

12. Pirmasis Plano tikslas – užtikrinti darnią aplinką ir sąlygas kiekvienam vaikui (ir neįgaliam vaikui) augti savo šeimoje, o likusiems be tėvų globos vaikams augti globėjų, įtėvių šeimoje ar šeimynoje ir gauti pagalbą bendruomenėje.

12.1. Trūksta prevencinių, bendruomeninių paslaugų šeimai ir vaikams. Nepakankama vaikų dienos priežiūros ir popamokinio ugdymo paslaugų bei jų prieinamumo sistema, šios paslaugos ypač neprieinamos kaimiškuose rajonuose.

12.2. Daugiau nei trečdaliui globojamų vaikų nustatyta institucinė globa. Iš institucijose globojamų vaikų daugiau kaip 35 proc. sudaro vaikai iki 3 metų amžiaus, o šiame amžiaus tarpsnyje ypač svarbu kuo anksčiau užtikrinti vaikų apgyvendinimą šeimose, ugdyti jų prierašumą ir pan. Socialinę riziką patiriančios šeimos negauna reikiamos pagalbos, kuri padėtų biologinei šeimai formuoti saugų ryšį su vaiku bei globojamiems vaikams gyventi šeimoje.

12.3. Nepakankamai išplėtotą vaikų globos (rūpybos) šeimoje sistema, nesukurta profesionalių globėjų sistema, globėjai, globodami (rūpindamiesi) vaikus (vaikais), pasigenda įvairios specialistų pagalbos. Pastaraisiais metais mažėja asmenų, norinčių globoti ar įvaikinti vaikus, nes neišplėtotą vaikų globos (rūpybos) šeimoje formų įvairovė.

12.4. Neįgalių vaikų šeimos negauna reikiamos pagalbos bendruomenėje, todėl dalis neįgalių vaikų gyvena globos institucijose.

13. Uždaviniai pirmajam Plano tikslui pasiekti:

13.1. stiprinti kompleksiskai teikiamą pagalbą vaikams ir šeimoms bendruomenėje. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

13.1.1. kurti ir įgyvendinti šeimos problemų sprendimo prevencines priemones, kurios sudarytų galimybes vaikui augti savo šeimoje. Bus plečiamas vaikų dienos centrų tinklas bei didinamas jų prieinamumas, diegiamos pozityvios tėvystės mokymo programos tėvams, auginantiems vaikus, stiprinamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas keičiantis informacija apie galimą vaiko atskyrimo nuo šeimos riziką, diegiama gimdyvių ir naujagimių priežiūros koordinuota sistema, kuriama pagalbos šeimai sistema;

13.1.2. plėtoti savivaldybėse kompleksiskai teikiamų paslaugų infrastruktūrą ir prieinamumą vaikui ir jo tėvams, patiriantiems socialinę riziką ir negalintiems užtikrinti vaikui tinkamos šeimos aplinkos bei tenkinti vaiko poreikių. Socialinės, švietimo, kultūros, sveikatos ir teisinės paslaugos bus teikiamos kompleksiskai, įvertinant vaiko ir jo tėvų socialinių ir pozityvių tėvystės įgūdžių ugdymo, laikino būsto, motyvacijos dirbti ir darbo paieškos, gydymosi nuo priklausomybės ligų ar kitų susirgimų, mediacijos ar kitų paslaugų poreikius;

13.1.3. kurti ir plėtoti kompleksiskai teikiamų paslaugų neįgaliam vaikui ar specialiųjų poreikių turinčiam vaikui ir jo šeimai sistemą. Bus teikiamos įvairios paslaugos pagal individualius poreikius ir raidos ypatumus, amžių, įskaitant perinatalinį laikotarpį, plečiamas dienos priežiūros centrų tinklas, bus teikiama trumpalaikės pagalbos šeimai (laikino „atokvėpio“ paslaugos) ir asmeninio asistento vaikui ir šeimai paslauga;

13.2. stiprinti ir skatinti fizinių asmenų, šeimynų ir nevyriausybinų organizacijų iniciatyvas globoti (rūpintis), įvaikinti vaikus ar teikti socialines paslaugas likusiems be tėvų globos, patiriantiems socialinę riziką, neįgaliems vaikams. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

13.2.1. stiprinti darbą su vaiko šeimos nariais (seneliais, dėdėmis, tetomis ir t. t.) ir bendruomene, kad jie galėtų pasirūpinti vaiku. Bus dirbamas socialinis darbas su vaiko šeima, įtraukiant į šį procesą vaiko šeimos narius ir bendruomenę, vaiko krikšto tėvus, kaimynus, mokytojus, kurie pažįsta šeimą ir vaiką, planuojant bendruomenės narių galimas pasiūlyti pagalbos priemones vaikui ir šeimai, ir tuo atveju, jei vaikas būtų atskirtas nuo tėvų, teikiamos individualios konsultacijos, mokymai bendruomenės nariams, įtrauktiems į procesą;

13.2.2. sudaryti sąlygas neįgalių vaikų tėvams gauti kompleksiskai teikiamas sveikatos, socialines, švietimo, laikino „atokvėpio“ paslaugas. Bus plėtojamose pagalbos šeimai, auginančiai neįgalų vaiką, paslaugos socialinių paslaugų ar sveikatos priežiūros įstaigose, diegiamos naujos bendruomeninių paslaugų šeimai formos;

13.2.3. įdiegti profesionalių globėjų sistemą. Bus sukurtas profesionalių globėjų veiklos modelis, kuris apims profesionalių globėjų paiešką, jų atranką, mokymą ir vertinimą, finansavimo mechanizmą bei pagalbos sistemą;

13.2.4. stiprinti vaiko globos (rūpybos) šeimoje sistemą. Bus sukurta paslaugų globojamam vaikui sistema, orientuota į individualius vaikų poreikius, tobulinami globėjų gebėjimai, globėjų parinkimo vaikui procesas, sukuriama bendrą šalyje globėjų duomenų bazę, į globėjo parinkimo vaikui procesą įtraukiamas vaiko socialinis darbuotojas ir pagal Globėjų ir įtėvių mokymo ir konsultavimo programą atestuoti socialiniai darbuotojai, kuriama pagalbos sistema vaikus globojančioms (besirūpinančioms) šeimoms (pvz., nuolatiniai mokymai, individualios konsultacijos, pagalbos sau grupės), sukurta efektyvi globėjų skatinimo sistema;

13.2.5. tobulinti įvaikinimo sistemą. Bus sumažinta dokumentų rinkimo našta būsimiems įtėviams, pailgintas išvados dėl pasirengimo įvaikinti vaiką galiojimo terminas nuo 12 iki 18 mėnesių, vaikų, įrašomų į galimų įvaikinti vaikų, turinčių specialiųjų poreikių, sąrašą, amžius sutrumpintas nuo 8 iki 7 metų, 3 mėnesių atostogos vaikui prižiūrėti (įvaikio adaptacijai) suteikiamos per 1 mėnesį nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo;

13.2.6. gerinti vaiko teisių apsaugos institucijų, socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką, techninį aprūpinimą, kad būtų sudarytos galimybės organizuoti kompleksiskai vaikui ir šeimai teikiamų paslaugų prieinamumą bei užtikrintas tarpinstitucinis bendradarbiavimas;

13.3. palaipsniui pertvarkyti kūdikių namus, likusių be tėvų globos vaikų, neįgalių vaikų globos namus. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

13.3.1. pertvarkant vaikų globos namus, prioritetą teikti vaikams iki 3 metų amžiaus, neįgaliems vaikams, taip pat toms institucijoms, kuriose, atlikus vertinimą, bus prieita prie išvadų, kad jose kyla didžiausia grėsmė vaikų saugumui ir poreikių tenkinimui. Bus atrinkti bandomieji vaikų globos namų projektai ir atrinktuose globos namuose vykdoma pertvarka;

13.3.2. riboti institucinės globos teikimą likusiems be tėvų globos vaikams, sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, pasinaudojant šių įstaigų turimais ištekliais, stiprinti vaikų raidos sutrikimų ankstyvąją reabilitaciją (vaikų, turinčių raidos / sveikatos / psichologinių / socialinių-emocinių sutrikimų, lemiančių negalią), diegti laikino „atokvėpio“ paslaugų sistemą šeimoms, sveikatos priežiūros, konsultavimo paslaugas šeimoms, besilaukiančioms neįgalių vaikų ar juos auginančioms;

13.3.3. įvertinti individualius vaikų, gyvenančių globos institucijose, poreikius. Bus atlikta išsami kiekvieno pertvarkomuose vaikų globos namuose gyvenančio vaiko poreikių, jam reikalingų paslaugų analizė, įvertintas vaiko ryšys su biologine šeima, šeimos nariais ir kitais asmenimis. Nustačius vaikui tinkamiausią būsimos alternatyvios globos variantą, kiekvienam vaikui bus parengtas detalus pereinamojo laikotarpio etapų planas, užtikrinta, kad pereinamojo laikotarpio etapuose dalyvautų ne tik vaikas, bet ir jo atstovai, kiti vaikai ir alternatyvias paslaugas teiksiantys asmenys ir (ar) organizacijos;

13.3.4. įvertinti bendruomenės, iš kurios kilę pertvarkomuose vaikų globos namuose gyvenantys vaikai, poreikius ir galimybes. Bus nustatyti egzistuojantys socialiniai tinklai bendruomenėje bei paslaugų prieinamumas, pasitelkiant ekspertus ir bendradarbiaujant su valstybės institucijomis, savivaldybėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis, bus sustiprintos esamos paslaugos bendruomenėje ir kuriamos naujos kompleksiskai teikiamos paslaugos vietovėse, kuriose nėra vaikui ir šeimai reikalingų paslaugų;

13.3.5. atsižvelgiant į vaikų, augančių vaikų globos namuose, poreikius ir bendruomenės poreikius bei galimybes, pasitelkiant ekspertus ir bendradarbiaujant valstybės institucijoms, savivaldybėms, nevyriausybinėms organizacijoms, bendruomenėms, parengti pertvarkomų vaikų globos namų veiksmų planus;

13.3.6. parengti pertvarkai institucinės globos personalą ir bendruomenę. Darbuotojai bus įtraukti į alternatyvios globos sistemos kūrimą, vertinant vaikų poreikius, šeimos, bendruomenės ir darbuotojų galimybes tenkinti geriausią vaiko interesą, ieškoti geriausių sprendimų. Bus įvertinta darbuotojų kompetencija ir parengti jų kompetencijos ugdymo planai, kad darbuotojai galėtų teikti paslaugas šeimai ir vaikui bendruomenėje, vykdyti globos (rūpybos) funkcijas ir t. t.;

13.3.7. tobulinti paslaugas asmenims, paliekantiems globos (rūpybos) sistemą. Asmenims, paliekantiems globos (rūpybos) sistemą, bus sukurta tarpinio, apsaugoto būsto ar socialinio būsto sistema, teikiama individuali socialinio darbuotojo pagalba integruojantis visuomenėje;

13.3.8. riboti vaikų, ypač vaikų iki 3 metų, patekimą į vaikų globos namus, stiprinant socialinę pagalbą šeimoms gimdymo namuose ir bendruomenėje;

13.3.9. pertvarkyti vaikų globos namus, kuriant institucinei globai alternatyvias bendruomenines paslaugas, stiprinant pagalbą globėjų (rūpintojų) šeimoms ir šeimynoms. Bus plėtojama globos centrų, teikiančių konsultacinę, psichosocialinę, teisinę ir kitą pagalbą globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams, šeimynų dalyviams ar ketinantiesiems jais tapti, vaikų dienos centrų veikla. Bus pertvarkomi vaikų globos namai, suteikiant galimybę likusiems be tėvų globos vaikams, nesant jiems galimybės augti globėjų (rūpintojų) šeimose, gyventi bendruomeniniuose vaikų globos namuose. Savivaldybėms galimų skirti Europos regioninės plėtros fondo ir valstybės biudžeto lėšų bendruomeninių vaikų globos namų bei vaikų dienos centrų plėtrai paskirstymas nurodytas Plano 3 priede, lėšos savivaldybėms paskirstytos atsižvelgiant į savivaldybės vaikų, gyvenančių vaikų globos namuose, ir vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose, skaičių. Pertvarkytinų vaikų globos namų sąrašas nurodytas Plano 4 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-168](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-23, i. k. 2018-06391

14. Antras Plano tikslas – sudaryti sąlygas neįgaliems suaugusiems asmenims, jų šeimoms (globėjams, rūpintojams) gauti individualias jų poreikius atitinkančias bendruomenines paslaugas.

14.1. Globos institucijose gyvena nemažai neįgalių suaugusių asmenų, kurie galėtų gyventi bendruomenėje. Nors bendruomeninių paslaugų šiems asmenims infrastruktūra yra sparčiai plėtojama, tokių paslaugų kaip dienos užimtumas, apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose, grupinio gyvenimo namuose, apsaugotas būstas, individuali socialinio darbuotojo pagalba, krizės įveikimo paslauga ir pan. trūksta. Nėra socialinės reabilitacijos ar adaptacijos po ilgą hospitalizacijos ar institucinės globos.

14.2. Stokojama prevencinių sveikatos priežiūros, ilgalaikio medikamentų vartojimo priežiūros ir atkryčio prevencijos bei savižudybių prevencijos paslaugų neįgaliems suaugusiems asmenims, neįgalaus suaugusio asmens ir jo artimųjų švietimo apie sveikatos sutrikimus, jų atsiradimo ir (ar) paūmėjimo priežastis, jų gydymą, sutrikimų sukeliamas pasekmes, gydymo ir atsigavimo prognozes, vaistus ir jų šalutinius poveikius. Trūksta sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų asmenims, turintiems psichikos sutrikimų ar intelekto vystymosi sutrikimų ir dėl to galintiems tapti neįgaliais.

14.3. Trūksta glaudesnio bendradarbiavimo tarp sveikatos priežiūros, socialinės apsaugos ir švietimo sistemų organizuojant ir užtikrinant kompleksiskai teikiamų paslaugų tęstinumą. Neefektyvi suaugusių neįgaliųjų įdarbinimo sistema, neveikia apsaugotų darbo vietų sistema.

14.4. Piktnaudžiaujama šiuo metu galiojančių įstatymų teikiama galimybe pripažinti savarankiškus ar iš dalies savarankiškus neįgalius suaugusius asmenis neveiksniais, nesilaikant asmenų įgalinimo ir savarankiškumo ugdymo prioritetų.

14.5. Šeimos, prižiūrinčios neįgaliuosius, stokoja socialinės, psichologinės ir metodinės pagalbos. Neįgalų suaugusių asmenį prižiūrintiems šeimos nariams nesudarytos sąlygos derinti šeimos gyvenimą su darbu, dėl to mažėja šeimos pajamos arba gaunamos neįgaliojo pajamos tampa vieninteliu šeimos pajamų šaltiniu. Todėl patys šeimos nariai patiria socialinę atskirtį, praranda darbinį įgūdžius, sveikatą ir finansinius išteklius. Trūksta laikino „atokvėpio“ paslaugų, dienos socialinės globos. Šeimos nariai ir artimieji dažnai mažai žino apie psichikos sutrikimus ir jų paūmėjimo priežastis ir kt. Socialinių paslaugų, švietimo, teisėsaugos įstaigų darbuotojai neretai stokoja žinių apie proto ir psichikos negalią bei jų sukeliamas pasekmes, socialiniams darbuotojams trūksta kompetencijos dirbti su neįgaliais suaugusiais asmenimis siekiant atkurti ar pagerinti jų psychosocialinį funkcionavimą.

15. Uždaviniai antrajam Plano tikslui pasiekti:

15.1. didinti savarankiškų ar iš dalies savarankiškų neįgalių suaugusių asmenų galimybes gyventi bendruomenėje gaunant reikiamą pagalbą, įgalinančią asmenį dalyvauti visuomenės gyvenime. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

15.1.1. plėtoti kompleksiskai teikiamas nestacionarias paslaugas savarankiškiems ar iš dalies savarankiškiems neįgaliems suaugusiems asmenims, atsižvelgiant į jų individualius poreikius, stiprinti socialinį darbą su jais. Bus plėtojamos bendruomeninės paslaugos neįgaliems suaugusiems asmenims ir asmenims, turintiems psichikos sutrikimų ar intelekto vystymosi sutrikimų ir dėl to galintiems tapti neįgaliais, plečiamas nestacionarių paslaugų tinklas, stiprinamos esamos, kuriamos ir plėtojamos naujos dienos užimtumo paslaugos neįgaliems suaugusiems asmenims (dienos užimtumo paslaugos, įvairios užimtumo terapijos formos, abilitacinės, socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių edukacinės paslaugos ir kt.), negalintiems dalyvauti darbo rinkoje asmenims, didinamas socialinių darbuotojų, dirbančių bendruomenėje su neįgaliaisiais, skaičius, plėtojama asmeninio konsultanto (atvejo vadybos) paslauga, stiprinamas komandinis darbas;

15.1.2. plėtoti neįgalių suaugusių asmenų integraciją į darbo rinką. Bus kuriamos palankios ir lanksčios darbo sąlygos, atsižvelgiant į neįgalių suaugusių darbingo amžiaus asmenų proto negalią, psichikos būklę (sutrumpinta darbo diena ar / ir darbo savaitė, išskaidytos darbo valandos,

numatant poilsį dienos metu, atskiros patalpos trumpalaikiam atokvėpiui ir t. t.), kuriama apsaugotos darbo vietos sistema, bus diegiamas taikomųjų dalykų mokymas ir ugdymas mokykloje, priešdarbinė rehabilitacija ir motyvacija, apsaugotos darbo vietos, profesinė rehabilitacija, profesinis orientavimas ir mokymas, įdarbinimas socialinėse įmonėse ir laisvose darbo rinkos vietose, kryptingai dirbant su darbdaviais, išbandomos naujos suaugusių neįgaliųjų įdarbinimo formos;

15.1.3. kurti ilgalaikę socialinių paslaugų teikimo nevyriausybinių organizacijų sektoriuje sistemą. Bus ieškoma naujų savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių bendradarbiavimo, finansavimo formų, siekiant užtikrinti paslaugų tęstinumą ir nuolatinį glaudų bendradarbiavimą planuojant, organizuojant ir teikiant socialines paslaugas neįgaliesiems suaugusiems asmenims;

15.1.4. pasitelkiant ekspertus nustatyti naujų bendruomeninių paslaugų teikimo standartus ir kokybės reikalavimus. Bus nustatyti naujų bendruomeninių paslaugų teikimo standartai, padedantys sėkmingiau plėtoti kokybiškas bendruomenines paslaugas savivaldybėse;

15.2. užtikrinti pagalbą bendruomenėje nesavarankiškiems neįgaliesiems suaugusiems asmenims. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

15.2.1. plėtoti kokybiškas paslaugas ir jų infrastruktūrą bendruomenėse iš dalies savarankiškiems ir nesavarankiškiems neįgaliesiems suaugusiems asmenims pagal individualius poreikius. Bus plėtojama apsaugoto būsto, savarankiško gyvenimo namų, grupinio gyvenimo namų, dienos užimtumo centrų, socialinių dirbtuvių, dienos centrų, pavėžėjimo paslaugų bendruomenėje infrastruktūra, vykdomos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, užimtumo programos, sudaromos sąlygos neįgaliesiems asmenims, kuriems reikalinga individuali priežiūra ar slauga, paslaugas gauti specializuotuose slaugos ir globos namuose, plėtojama integruota slauga ir socialinė globa neįgaliųjų namuose, vykdoma nepriklausoma žmogaus teisių stebėseną psichiatrinėse ligoninėse ir socialinės globos įstaigose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-55](#), 2020-01-22, paskelbta TAR 2020-01-23, i. k. 2020-00976

15.2.2. palaipsniui pertvarkyti stacionarias socialinės globos įstaigas neįgaliesiems suaugusiems asmenims. Bus atrinkti ir įgyvendinti pertvarkomų stacionarių socialinės globos įstaigų bandomieji projektai, sukuriant ar pritaikant jų gyventojams bendruomeninių paslaugų, specializuotų slaugos ir globos namų infrastruktūrą, pritaikant konkrečios bendruomenės poreikiams ir panaudojant turimus žmogiškuosius ir materialinius išteklius;

15.2.3. pasitelkiant ekspertus atlikti pertvarkomų stacionarių socialinės globos įstaigų pertvarkymo galimybių studijas, į pertvarkos procesą aktyviai įtraukiant savivaldybes, nevyriausybinės organizacijas, bendruomenes;

15.2.4. pasitelkiant ekspertus atlikti pertvarkomų stacionarių socialinės globos įstaigų gyventojų sveikatos būklės, socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių įvertinimus, parengti kiekvieno gyventojų individualios pagalbos planą, į procesą aktyviai įtraukiant pačius neįgaliuosius, jų artimuosius;

15.2.5. atlikti pertvarkomų stacionarių socialinės globos įstaigų personalo kompetencijų ir motyvacijos pereinimą dirbti į bendruomenės įstaigas įvertinimą, pasitelkiant ekspertus ir taikant kiekybinius bei kokybinius vertinimo metodus, parengti jų kompetencijos ugdymo planus, kad darbuotojai galėtų teikti bendruomenines paslaugas, ir t. t.;

15.2.6. pasitelkiant ekspertus ir kartu glaudžiai bendradarbiaujant valstybės institucijoms, savivaldybėms, nevyriausybiniams organizacijoms, bendruomenėms, parengti ir įgyvendinti bendruomeninių paslaugų, aprūpinimo apsaugotu būstu ar socialiniu būstu, o visiškai nesavarankiškiems neįgaliesiems suaugusiems asmenims, kuriems reikalinga nuolatinė slauga, specializuotose slaugos ir globos įstaigose – infrastruktūros sukūrimo bendruomenėse planus;

15.3. stiprinti pagalbą neįgaliesiems suaugusiems asmenims prižiūrinčioms šeimoms, artimiesiems, skatinti neformalią pagalbą, didinti specialistų, dirbančių su neįgaliais suaugusiais asmenimis, kompetenciją. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

15.3.1. sudaryti sąlygas neįgalių suaugusių asmenų šeimoms ir artimiesiems gauti socialinę, psichologinę ir teisinę pagalbą, skatinti laikino „atokvėpio“ paslaugas. Bus plėtojamoms pagalbos šeimoms paslaugos, laikino „atokvėpio“ paslaugos neįgalių suaugusių asmenų šeimoms nariams socialinių paslaugų ar sveikatos priežiūros įstaigose ar neįgalaus asmens namuose ir bendruomenėje, diegiamos naujos pagalbos šeimoms formos, organizuojama metodinės pagalbos šeimoms sklaida, konsultavimo, psichologinės ir teisinės pagalbos paslaugos, vykdomos pagalbos šeimoms programos, organizuojamos šeimų ir artimųjų, prižiūrinių neįgalių suaugusių asmenis, švietimo ir informavimo apie psichikos sutrikimus, jų prevenciją, gydymą, atkryčio ir savižudybių prevenciją, vaistus ir jų šalutinį poveikį, gydymo ir atsigavimo prognozes, sergančiųjų psichologiją, proto ir / ar psichikos sutrikimų sukeliamas pasekmes asmens funkcionavimui, neįgaliųjų slaugą ir pan. priemones. Bus organizuojami mokymai neįgaliems suaugusiems asmenims ir jų artimiesiems apie jų teisių realizavimo formas, siekiant juos įgalinti savarankiškai priimti sprendimus;

15.3.2. skatinti neformalią pagalbą šeimoms, prižiūrinčioms neįgalių suaugusių asmenis. Bus skatinamas savanoriškas darbas teikiant pagalbą neįgaliems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms, skatinamos šeimų, prižiūrinių ir globojančių neįgaliuosius namuose, savitarpio pagalbos grupės (šeimos tarpusavyje derinasi ir vienos kitoms padeda globoti ar prižiūrėti neįgaliuosius namuose, organizuoti reabilitaciją, ugdymą, mokymą, užimtumą, spręsti šeimos ir suaugusio neįgaliojo socialines ar sveikatos problemas dalyvaujant kultūros ir sporto renginiuose, bendruomenės gyvenime), teikiama formali ir neformali pagalba priimant sprendimus;

15.3.3. didinti specialistų, dirbančių su neįgaliais suaugusiais asmenimis ir jų šeimomis, kompetenciją, stiprinti sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, švietimo ir kitų specialistų bendradarbiavimą teikiant pagalbą. Bus organizuojami specializuotų tarnybų darbuotojų mokymai apie proto ir psichikos negalias, neįgaliųjų teisių realizavimo formas, pagalbą priimant sprendimus, organizuojamos specialistų, dirbančių su neįgaliais suaugusiais asmenimis, supervizijos, mokymai, skirti neįgaliems suaugusiems asmenims įgalinti, jų savarankiškumui didinti.

16. Trečiasis Plano tikslas – skatinti visuomenės vertybinių nuostatų kaitą, formuojant teigiamą visuomenės požiūrį į sistemos pertvarką, ir užtikrinti vykdomų procesų viešumą.

Visuomenėje vyrauja neigiamas požiūris į neįgalius asmenis, dėl baimių ir nežinojimo apie proto bei psichikos negalias visuomenė yra linkusi stigmatizuoti. Globojami (rūpinami) vaikai stigmatizuojami dėl visuomenėje vyraujančio neigiamo požiūrio į skurdą ir įvairias socialines rizikas patiriančias šeimas.

Neigiamas visuomenės požiūris į vaikų globos namus ar globos (rūpybos) sistemą sudaro prielaidas neigiamam požiūriui ir į globojamą (rūpinamą) vaiką, dėl tokio visuomenėje vyraujančio neigiamo požiūrio asmenys baiminasi tapti vaiko globėjais (rūpintojais) ar įvaikinti vaikus.

17. Uždaviniai trečiajam Plano tikslui pasiekti:

17.1. skatinti visuomenės vertybinių nuostatų kaitą, skirtą tolerantiškai visuomenei ir atvirai bendruomenei ugdyti. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis pagrindinėmis kryptimis:

17.1.1. šviesti visuomenę apie proto negalią ir psichikos sutrikimus bei jų sukeliamas pasekmes asmens funkcionavimui. Bus vykdomos antidiskriminacinės priemonės, žiniasklaida skatinama informuoti visuomenę apie sėkmingą neįgaliųjų įtrauktį į visuomenę, organizuojami visuomenės mokymai lygių galimybių, Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo klausimais, į mokymus įtraukiant savivaldybes, nevyriausybinės organizacijas, valstybės, savivaldybių politikus, žiniasklaidą,

skatinamas ir remiamas kultūros prieinamumas, organizuojami sveikos gyvensenos mokymai, skirti bendrų ir specifinių ligų prevencijai;

17.1.2. stiprinti visuomenės švietimą pozityvios tėvystės, pagalbos vaikui ir negalios klausimais. Bus organizuojami susitikimai su ikimokyklinių įstaigų ir mokyklų darbuotojais ir juos lankančių vaikų tėvais dėl neįgaliųjų ugdymo kartu su sveikaisiais vaikais galimybių, bus rengiami bendri susitikimai-diskusijos su bendruomenėmis ir vietos politikais, stiprinami socialiniai įvairių gyventojų grupių tinklai;

17.1.3. šviesti vietos bendruomenes apie institucinės globos žalą ir vykstančios pertvarkos naudą ne tik vaikui, neįgaliam asmeniui, bet ir pačiai bendruomenei. Bus viešai pristatomi kokybiniai ir kiekybiniai paslaugų rodikliai, aptarinėjama pertvarkos nauda ir pan.;

17.1.4. stebėti ir vertinti pertvarkos procesą, nuolat informuoti visuomenę apie numatomus vykdyti ir (ar) vykdomus procesus. Visuomenei bus nuolat teikiama informacija apie pertvarkos eigą, jos tikslus ir siekius, procesus ir rezultatus, visuomenė, bendruomenė, patys globojami asmenys ir jų šeimos aktyviai įtraukiami į pertvarkos procesą, vykdomas pertvarkos proceso išorinis ir vidinis vertinimas, įtraukiant ekspertus, nevyriausybinės organizacijas, savivaldybes ir atliekant vertinamuosius kiekybinius bei kokybinius tyrimus, atliekamas naujų paslaugų bendruomenėje, vykdamas bandomuosius projektus, kokybės vertinimas, į šį procesą aktyviai įtraukiant nevyriausybinės organizacijas, savivaldybes, mokslo įstaigas.

III SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

18. Plano įgyvendinimą koordinuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Įgyvendinant Planą dalyvauja Švietimo ir mokslo ministerija, Kultūros ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, nevyriausybinių organizacijų, savivaldybės.

19. Siekiant įgyvendinti Plano tikslus ir uždavinius, parengtos Plano priemonės (Plano 1 priedas). Už Plano priemonių, išskyrus Plano 1 priedo 1.4, 1.5, 1.9, 1.12, 1.14, 1.15, 2.3, 2.4, 2.8, 2.10, 2.13 ir 3.1, 3.3, 3.6 papunkčiuose numatytas priemones, įgyvendinimo organizavimą atsako Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir (ar) Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-523](#), 2014-10-31, paskelbta TAR 2014-10-31, i. k. 2014-15274

Nr. [AI-606](#), 2016-11-15, paskelbta TAR 2016-11-15, i. k. 2016-26836

20. Plano vertinimo kriterijai nustatomi Plano vertinimo kriterijuose (Plano 2 priedas).

21. Plano stebėseną vykdo socialinės apsaugos ir darbo ministro sudaryta tarpinstitucinė stebėsenos grupė.

22. Planas įgyvendinamas iš 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų.

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2023 metų veiksmų plano
1 priedas

PERĖJIMO NUO INSTITUCINĖS GLOBOS PRIE ŠEIMOJE IR BENDRUOMENĖJE TEIKIAMŲ PASLAUGŲ NEĮGALIESIEMS IR LIKUSIEMS BE TĖVŲ GLOBOS VAIKAMS 2014–2023 METŲ VEIKSMŲ PLANO PRIEMONĖS

STRATEGINIS TIKSLAS – KURTI KOMPLEKSIŠKAI TEIKIAMŲ PASLAUGŲ SISTEMĄ, KURI SUDARYTŲ GALIMYBES KIEKVIENAM VAIKUI, NEĮGALIAJAM AR JO ŠEIMAI (GLOBĖJAMS, RŪPINTOJAMS) GAUTI PAGAL POREIKIUS INDIVIDUALIAS PASLAUGAS IR REIKIAMĄ PAGALBĄ BENDRUOMENĖJE, O KIEKVIENAM LIKUSIAM BE TĖVŲ GLOBOS VAIKUI AUGTI SAUGIOJE IR JO RAIDAI PALANKIOJE APLINKOJE BIOLOGINĖJE, JOS NESANT – ĮTĖVIŲ, GLOBĖJŲ ŠEIMOJE

Eil. nr.	Tikslai ir priemonės	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakinga (-os) institucija (-os)
1 tikslas. Užtikrinti darnią aplinką ir sąlygas kiekvienam vaikui (ir neįgaliam vaikui) augti savo šeimoje, o likusiems be tėvų globos vaikams – globėjų, įtėvių šeimoje ar šeimynoje ir gauti pagalbą bendruomenėje			
1.1.	Pasitelkiant ekspertus ir įgyvendinant inovatyvius projektus, parengti vaiko poreikių tenkinimo šeimoje vertinimo metodiką, padedančią identifikuoti ankstyvasias šeimos krizes, nustatyti vaiko poreikius ir sudaryti pagalbos šeimai ir vaikui teikimo planą	2015–2018 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.2.	Pasitelkiant ekspertus ir diegiant naujas socialines technologijas, parengti kompleksiskai teikiamų paslaugų vaikui ir šeimai modelius ir plėtoti tokių paslaugų teikimą bendruomenėje	2017–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.3.	Pasitelkiant ekspertus ir diegiant naujas socialines	2017–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba,

	technologijas, parengti kompleksiskai teikiamų paslaugų neįgaliam ar specialiųjų poreikių turinčiam vaikui ir šeimai modelius ir plėtoti tokių paslaugų teikimą bendruomenėje		Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgaliųjų reikalų departamentas), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.4.	Tobulinti darbuotojų, dirbančių vaiko gerovės srityje, kvalifikaciją ir kompetenciją	2014–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinių paslaugų ir priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų ir priežiūros departamentas), savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.5.	Kurti darbo su vaiku ir į krizę patekusia šeima mobilių komandų sistemą ir plėtoti medicininę, psichologinę, socialinę ir teisinę pagalbą	2018–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba
1.6.	Vykdamas inovatyvius projektus, stiprinti socialinę pagalbą tėvams, auginantiems vaikus iki 3 metų, ir besilaukiančioms moterims	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.7.	Plėtoti profesionalių globėjų, globėjų (rūpintojų) ir įtėvių šeimoms ir šeimynoms paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir reikiamos pagalbos teikimo jiems sistemą	2015–2022 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.8.	Vykdamas bandomuosius projektus, kurti profesionalių globėjų sistemą ir stiprinti šeimynas	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
1.9.	Atrinkti likusių be tėvų globos vaikų ir neįgalių vaikų stacionarios globos įstaigų pertvarkos bandomuosius regioninius projektus (toliau – bandomosios įstaigos vaikams)	2014 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
1.10.	Parengti bandomųjų įstaigų vaikams pertvarkos projektus: atlikti regionuose esamų paslaugų infrastruktūros analizę,	2015–2018 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir

	įvertinti kiekvieno šiose įstaigose gyvenančio likusio be tėvų globos vaiko ar neįgalaus vaiko sveikatos, socialinių įgūdžių būklę, įstaigų personalo kompetenciją bei motyvaciją ir parengti pertvarkomų įstaigų gyventojams infrastruktūros bei individualius perėjimo iš institucinės globos planus		darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos, socialinės globos įstaigos
1.11.	Atlikus savivaldybėse poreikių įsivertinimą, plėtros galimybių studijas ir numčius plėtros planus, bendradarbiaujant su nevyriausybėmis organizacijomis, savivaldybėse plėtoti vaikų dienos centrų, kitų bendruomeninių paslaugų vaikams ir šeimai infrastruktūrą	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
1.12.	Pertvarkyti sutrikusio vystymosi kūdikių namus, stiprinant vaikų raidos sutrikimų ankstyvąją reabilitaciją ir sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą neįgaliam ar specialiųjų poreikių turinčiam vaikui, diegti laikino atokvėpio paslaugų sistemą šeimoms, konsultuoti besilaukiančias neįgalių vaikų ir juos auginančias šeimas	2016–2023 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, savivaldybės, sutrikusio vystymosi kūdikių namai
1.13.	Plėtoti palydimąją paslaugą jaunuoliams, paliekantiems globos (rūpybos) sistemą	2016–2021 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
1.14.	Tobulinti teisės aktus, reglamentuojančius vaiko globą (rūpybą) šeimoje, šeimynoje, institucijoje ir įvaikinimą	2014–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
1.15	Teikti metodinę pagalbą savivaldybėms, kad būtų sudarytos galimybės organizuoti kompleksiskai vaikui ir šeimai teikiamų paslaugų prieinamumą ir užtikrinti tarpžinybinį bendradarbiavimą	2016–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, savivaldybės
2 tikslas. Sudaryti sąlygas neįgaliesiems suaugusiems asmenims, jų šeimoms (globėjams, rūpintojams) gauti individualias, jų poreikius atitinkančias bendruomenines paslaugas			
2.1.	Kurti ir išbandyti tvarių ir inovatyvių socialinių paslaugų planavimo ir teikimo regionuose ir savivaldybėse modelius,	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir

	pasitelkiant tam ekspertus, nevyriausybinės organizacijas		darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
2.2.	Pasitelkiant ekspertus, nustatyti naujų formų socialinių paslaugų neįgaliems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms bendruomenėje standartus	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
2.3.	Vykdyti socialines paslaugas administruojančių ir bendruomenėje paslaugas neįgaliems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms teikiančių darbuotojų profesinės kompetencijos projektus, tobulinti bandomųjų globos įstaigų darbuotojų kompetenciją, skatinti tarpžinybinį bendradarbiavimą	2014–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos, socialinės globos įstaigos
2.4.	Atrinkti suaugusių neįgaliųjų stacionarios globos įstaigų pertvarkos bandomuosius regioninius projektus (toliau – bandomosios įstaigos neįgaliems suaugusiems asmenims)	2014 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.5.	Parengti bandomųjų įstaigų neįgaliems suaugusiems asmenims pertvarkos projektus: atlikti regionuose esamų paslaugų infrastruktūros analizę, įvertinti kiekvieno šiose įstaigose gyvenančio neįgalaus suaugusio asmens sveikatos, socialinių įgūdžių būklę, įstaigų personalo kompetenciją bei motyvaciją ir parengti šių įstaigų gyventojams infrastruktūros bei paslaugų sistemos sukūrimo bendruomenėse planus	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
2.6.	Atlikus bandomųjų regioninių projektų plėtros galimybių studijas ir numačius plėtros planus, bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis, savivaldybėse plėtoti bendruomeninių paslaugų infrastruktūros tinklą (dienos centrų, dienos užimtumo centrų, socialinių dirbtuvių, apsaugoto būsto, savarankiško gyvenimo namų, grupinio gyvenimo namų, ir pan.)	2017–2023 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos, socialinės globos įstaigos

2.7.	Vykdyti naujų formų socialinių paslaugų neįgaliesiems ir jų šeimoms projektus, diegti naujas socialines technologijas, kurti apsaugotos darbo vietos ir apsaugoto būsto sistemas	2017–2023 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
2.8.	Vykdyti integralios slaugos ir globos į namus projektus	2014–2021 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės
2.9.	Vykdyti pagalbos šeimai programas, plėtoti pagalbos šeimai paslaugas, laikino atokvėpio paslaugas neįgalių suaugusių asmenų šeimos nariams socialinių paslaugų įstaigose, neįgalaus asmens namuose ir bendruomenėje, diegti naujas pagalbos šeimai formas, organizuoti metodinės pagalbos šeimoms sklaidą, konsultavimo, psichologinės ir teisinės pagalbos paslaugas	2016–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
2.10.	Organizuoti šeimų ir artimųjų, prižiūrinčių neįgalius suaugusius asmenis, švietimą ir informavimą apie psichikos sutrikimus, jų prevenciją, gydymą, atkryčio ir savižudybių prevenciją, vaistus ir jų šalutinį poveikį, gydymo ir atsigavimo prognozes, sergančiųjų psichologiją, proto ir (ar) psichikos sutrikimų sukeliamas pasekmes asmens funkcionavimui, neįgaliųjų slaugą ir pan.	2015–2020 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, Neįgaliųjų reikalų departamentas, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
2.11.	Skatinti savanorišką darbą teikiant pagalbą neįgaliems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms, kurti šeimų savitarpio pagalbos grupes	2016–2020 m.	Neįgaliųjų reikalų departamentas, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijos
2.12.	Didinti specialistų, dirbančių su neįgaliais suaugusiais asmenimis ir jų šeimomis, kompetenciją, stiprinant sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, švietimo ir kitų specialistų bendradarbiavimą teikiant pagalbą	2015–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, nevyriausybinių organizacijos, savivaldybės
2.13.	Tobulinti teisės aktus, nustatančius socialinių paslaugų	2014–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

	suaugusiems neįgaliesiems bendruomenėje teikimą		
3 tikslas. Skatinti visuomenės vertybinių nuostatų kaitą, formuojant teigiamą visuomenės požiūrį į sistemos pertvarką, ir užtikrinti vykdomų procesų viešumą			
3.1.	Įsteigti pertvarkos stebėsenos grupę ir nuolat vykdyti pertvarkos proceso stebėseną ir vertinimą	2014–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
3.2.	Vykdyti antidiskriminacines priemones, organizuoti mokymus visuomenei apie lygias galimybes, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją	2016–2020 m.	Neįgaliųjų reikalų departamentas, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
3.3.	Organizuoti sveikos gyvensenos mokymus, skirtus ligų ir negalios prevencijai	2016–2020 m.	Sveikatos apsaugos ministerija, nevyriausybinės organizacijos
3.4.	Organizuoti švietėjišką veiklą, skatinant teigiamų visuomenės nuostatų ir pozityvaus požiūrio į vaikus, likusius be tėvų globos, formavimą, skleidžiant įvaikinimo ir globos idėjas ir pristatant institucinės globos pertvarkos rezultatus	2016–2022 m.	Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, nevyriausybinės organizacijos
3.5.	Vykdyti pertvarkos proceso išorinį ir vidinį vertinimą, įtraukiant ekspertus, nevyriausybinės organizacijas ir atliekant vertinamuosius kiekybinius bei kokybinius tyrimus	2018–2020 m.	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
3.6.	Organizuoti pertvarkos valdymo grupės Perėjimo nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2023 m. veiksmų plano priemonėms koordinuoti veiklą	2014–2023 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-322](#), 2014-06-16, paskelbta TAR 2014-06-16, i. k. 2014-07664

Nr. [A1-523](#), 2014-10-31, paskelbta TAR 2014-10-31, i. k. 2014-15274

Nr. [A1-606](#), 2016-11-15, paskelbta TAR 2016-11-15, i. k. 2016-26836

Nr. [A1-168](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-23, i. k. 2018-06391

Nr. [A1-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams
2014–2023 metų veiksmų plano
2 priedas

PERĖJIMO NUO INSTITUCINĖS GLOBOS PRIE ŠEIMOJE IR BENDRUOMENĖJE TEIKIAMŲ PASLAUGŲ NEĮGALIESIEMS IR LIKUSIEMS BE TĖVŲ GLOBOS VAIKAMS 2014–2023 M. VEIKSMŲ PLANO VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. nr.	Tikslų ir priemonių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Duomenų šaltinis
		2012–2013 metai	2020 metai	2023 metai	
		STRATEGINIS TIKSLAS – kurti kompleksškai teikiamų paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam vaikui, neįgaliajam ar jo šeimai (globėjams, rūpintojams) gauti pagal poreikius individualias paslaugas ir reikiamą pagalbą bendruomenėje, o kiekvienam likusiam be tėvų globos vaikui augti saugioje ir jo raidai palankioje aplinkoje biologinėje, jos nesant – tėvių, globėjų šeimoje			
	Bendruomeninių paslaugų neįgaliesiems prieinamumo (plėtos) rodiklis (bendruomeninių paslaugų gavėjų ir institucinės globos gavėjų santykis)	2,8 (pradinė indekso reikšmė)	4,6	4,9	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Vaikų, apgyvendinamų vaikų globos institucijose, dalis iš bendro tėvų globos netenkančių vaikų skaičiaus per metus (proc.)	57	26	19	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
1.		1 TIKSLAS – užtikrinti darnią aplinką ir sąlygas kiekvienam vaikui (ir neįgaliam vaikui) augti savo šeimoje, o likusiems be tėvų globos vaikams – globėjų, tėvių šeimoje ar šeimynoje ir gauti pagalbą bendruomenėje			
1.1.	Vaikų, dalyvaujančių (įtrauktų) vaikų dienos centrų, atvirų jaunimo centrų, neformaliojo švietimo veikloje (-ose) ar gaunančių paslaugas bendruomenėje, dalis	20	25	-	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto

	iš bendro vaikų skaičiaus (proc.)				ministerija, savivaldybės
1.2.	Vaikų globos namuose globojamų (rūpinamų) vaikų dalis iš bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus (proc.)	36,8	15	6	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), savivaldybės
1.3.	Pertvarkytų sutrikusio vystymosi kūdikių namų skaičius	0	5	-	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės
1.4.	Pertvarkytų vaikų globos namų, vaikų ir jaunimo socialinės globos namų skaičius	0	52	57	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės
1.5.	Profesionalių globėjų (fizinių asmenų) skaičius	0	340	580	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
2.		2 TIKSLAS – sudaryti sąlygas neįgaliems suaugusiems asmenims, jų šeimoms (globėjams, rūpintojams) gauti individualias, jų poreikius atitinkančias bendruomenines paslaugas			
2.1.	Neįgaliųjų, gaunančių bendruomenines paslaugas, dalis iš bendro neįgaliųjų, gaunančių socialines paslaugas, skaičiaus	73	83	87	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės

	(proc.)				
2.2.	Neįgalių suaugusių asmenų, gaunančių socialinę globą stacionariose institucijose, sumažėjimas (proc.)	-	3,4	12,7	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2.3.	Pertvarkytų stacionarių socialinės globos įstaigų suaugusiems neįgaliesiems skaičius	0	0	5	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
2.4.	Socialinių paslaugų įstaigų, organizuojančių bei teikiančių paslaugas bendruomenėje, darbuotojų, tobulinusių kvalifikaciją per pastaruosius penkerius metus, skaičius	3 321	10 864	13 264	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas
2.5.	Įsteigtų su apgyvendinimu susijusių bendruomeninių paslaugų (savarankiško ir grupinio gyvenimo namų bei apsaugoto būsto) skaičius	0	29	108	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos
2.6.	Įsteigtų su dienos užimtumu susijusių bendruomeninių paslaugų (dienos užimtumo / socialinių) dirbtuvių skaičius	0	0	39	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos

Priedo pakeitimai:

Nr. [AI-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano
3 priedas

**EUROPOS REGIONINĖS PLĖTROS FONDO IR VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ,
GALIMŲ SKIRTI BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ IR VAIKŲ
DIENOS CENTRŲ TINKLO PLĖTRAI, PASKIRSTYMAS SAVIVALDYBĖMS**

Eil. Nr.	Savivaldybė	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų suma, Eur
1.	Akmenės r. sav.	230 426
2.	Alytaus m. sav.	211 333
3.	Alytaus r. sav.	200 799
4.	Anykščių r. sav.	194 216
5.	Birštono r. sav.	33 576
6.	Biržų r. sav.	216 600
7.	Druskininkų sav.	26 993
8.	Elektrėnų sav.	186 974
9.	Ignalinos r. sav.	154 056
10.	Jonavos r. sav.	268 610
11.	Joniškio r. sav.	188 949
12.	Jurbarko r. sav.	210 016
13.	Kaišiadorių r. sav.	246 885
14.	Kalvarijos sav.	124 430
15.	Kauno m. sav.	490 476
16.	Kauno r. sav.	301 528
17.	Kazlų Rūdos sav.	122 455
18.	Kėdainių r. sav.	325 888
19.	Kelmės r. sav.	167 881
20.	Klaipėdos m. sav.	439 125
21.	Klaipėdos r. sav.	227 792
22.	Kretingos r. sav.	107 971
23.	Kupiškio r. sav.	237 009
24.	Lazdijų r. sav.	152 739
25.	Marijampolės sav.	192 241
26.	Mažeikių r. sav.	211 992
27.	Molėtų r. sav.	153 398
28.	Pagėgių sav.	109 946
29.	Pakruojo r. sav.	277 827
30.	Palangos m. sav.	48 719

31.	Panevėžio m. sav.	244 251
32.	Panevėžio r. sav.	373 948
33.	Pasvalio r. sav.	309 429
34.	Plungės r. sav.	258 077
35.	Prienų r. sav.	237 009
36.	Radviliškio r. sav.	425 300
37.	Raseinių r. sav.	278 486
38.	Rietavo sav.	100 071
39.	Rokiškio r. sav.	244 251
40.	Skuodo r. sav.	144 181
41.	Šakių r. sav.	250 176
42.	Šalčininkų r. sav.	220 550
43.	Šiaulių m. sav.	351 564
44.	Šiaulių r. sav.	257 418
45.	Šilalės r. sav.	185 657
46.	Šilutės r. sav.	379 215
47.	Širvintų r. sav.	117 846
48.	Švenčionių r. sav.	199 483
49.	Tauragės r. sav.	275 194
50.	Telšių r. sav.	263 344
51.	Trakų r. sav.	183 682
52.	Ukmergės r. sav.	322 596
53.	Utenos r. sav.	163 931
54.	Varėnos r. sav.	204 750
55.	Vilkaviškio r. sav.	350 905
56.	Vilniaus m. sav.	936 186
57.	Vilniaus r. sav.	348 930
58.	Visagino sav.	130 355
59.	Zarasų r. sav.	182 365
	Iš viso:	14 000 000

Papildyta priedu:

Nr. [AI-168](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-23, i. k. 2018-06391

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano
4 priedas

PERTVARKYTINŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Savivaldybė	Pertvarkytini vaikų globos namai
1.	Akmenės r. sav.	Akmenės rajono paramos šeimai centras
2.	Alytaus m. sav.	Alytaus vaikų globos namai
3.	Alytaus r. sav.	Alytaus vaikų globos namai
4.	Anykščių r. sav.	Aulelių vaikų globos namai
5.	Biržų r. sav.	Viešoji įstaiga „Vaiko užuovėja“
6.	Elektrėnų sav.	Elektrėnų šeimos namai Elektrėnų savivaldybės Beizionių vaikų globos namai
7.	Ignalinos r. sav.	Didžiasalio vaikų globos ir socialinės paramos šeimai centras Naujojo Daugėlišio vaikų globos namai
8.	Jonavos r. sav.	Jonavos rajono vaikų globos namai
9.	Joniškio r. sav.	Žagarės socialinių paslaugų centras Joniškio rajono Žagarės vaikų lopšelis-darželis „Vyšniukas“
10.	Jurbarko r. sav.	Skalvijos vaikų globos namai
11.	Kaišiadorių r. sav.	Viešoji įstaiga Paparčių šv. Juozapo šeimos namai
12.	Kalvarijos sav.	Kalvarijos savivaldybės šeimos globos namai
13.	Kauno m. sav.	Kauno savivaldybės vaikų globos namai
14.	Kauno r. sav.	Vaiko gerovės centras „Gynia“ Labdaros ir paramos fondas „Nemuno krašto vaikai“
15.	Kazlų Rūdos sav.	Viešoji įstaiga Kazlų Rūdos socialinės paramos centras
16.	Kėdainių r. sav.	Kėdainių pagalbos šeimai centras
17.	Kelmės r. sav.	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
18.	Klaipėdos m. sav.	Klaipėdos vaikų globos namai „Smiltelė“ Klaipėdos socialinių paslaugų centras „Danė“ Klaipėdos vaikų globos namai „Rytas“
19.	Klaipėdos r. sav.	Klaipėdos r. Lapių pagrindinė mokykla
20.	Kretingos r. sav.	Kretingos socialinių paslaugų centras
21.	Kupiškio r. sav.	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai
22.	Lazdijų r. sav.	Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centras „Židinys“
23.	Marijampolės sav.	Marijampolės specialieji socialinės globos namai Viešoji įstaiga Marijampolės vaiko tėviškės namai
24.	Mažeikių r. sav.	Bendruomeninis pagalbos vaikams centras
25.	Molėtų r. sav.	Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namai
26.	Pagėgių sav.	Pagėgių vaikų globos namai

27.	Pakruojo r. sav.	Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapija
28.	Palangos m. sav.	Palangos lopšelis-darželis „Ąžuoliukas“
29.	Panevėžio m. sav.	Panevėžio socialinių paslaugų centras Panevėžio Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namai
30.	Panevėžio r. sav.	Panevėžio rajono vaikų globos namai
31.	Pasvalio r. sav.	Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai
32.	Plungės r. sav.	Plungės vaikų globos namai
33.	Prienų r. sav.	Jiezno vaikų globos namai
34.	Radviliškio r. sav.	Radviliškio rajono vaikų globos namai „Nykštukas“
35.	Raseinių r. sav.	Raseinių vaikų globos namai
36.	Rietavo sav.	Rietavo socialinių paslaugų centras
37.	Rokiškio r. sav.	Obelių vaikų globos namai
38.	Skuodo r. sav.	Skuodo rajono savivaldybės Barstyčių vaikų globos namai Viešoji įstaiga Skuodo globos namai
39.	Šakių r. sav.	Viešoji įstaiga Šakių vaikų globos namai
40.	Šalčininkų r. sav.	Šalčininkų rajono savivaldybės vaikų globos namai
41.	Šiaulių m. sav.	Šiaulių miesto savivaldybės vaikų globos namai
42.	Šiaulių r. sav.	Kuršėnų vaikų globos namai
43.	Šilalės r. sav.	Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio vaikų globos namai Šilalės rajono socialinių paslaugų namai
44.	Šilutės r. sav.	Saugų vaikų globos namai
45.	Širvintų r. sav.	Ukmergės globos centras
46.	Švenčionių r. sav.	Švenčionėlių socialinių paslaugų centras
47.	Tauragės r. sav.	Tauragės vaikų globos namai „Šaltinėlis“
48.	Telšių r. sav.	Telšių vaikų globos namai
49.	Trakų r. sav.	Lentvario kompleksinių paslaugų šeimos centras Trakų lopšelis-darželis „Obelėlė“
50.	Ukmergės r. sav.	Ukmergės globos centras
51.	Utenos r. sav.	Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras
52.	Varėnos r. sav.	Varėnos rajono savivaldybės bendruomeniniai vaikų globos namai
53.	Vilkaviškio r. sav.	Vilkaviškio rajono Kybartų vaikų globos namai Viešoji įstaiga Alvito Šv. Kazimiero namai
54.	Vilniaus m. sav.	Biudžetinė įstaiga Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai Biudžetinė įstaiga Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai Viešoji įstaiga „Vilniaus SOS vaikų kaimas“ Viešoji įstaiga „Atsigrėžk į vaikus“ Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“
55.	Vilniaus r. sav.	Vaikų ir paauglių socialinis centras
56.	Visagino sav.	Visagino šeimos ir vaiko gerovės centras
57.	Zarasų r. sav.	Zarasų rajono Antazavės vaikų globos namai

Papildyta priedu:

Nr. [A1-168](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-23, i. k. 2018-06391

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano 5 priedas

**EUROPOS REGIONINĖS PLĖTROS FONDO IR VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ,
GALIMŲ SKIRTI TELŠIŲ, TAURAGĖS, KAUNO, MARIJAMPOLĖS, VILNIAUS,
ŠIAULIŲ REGIONŲ BENDRUOMENINIŲ PASLAUGŲ TINKLO PLĖTRAI,
PASKIRSTYMAS SAVIVALDYBĖMS**

1. TELŠIŲ REGIONAS

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Numatomų kurti socialinių paslaugų įstaigų / padalinių skaičius	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų suma (neįskaitant išlaidų projektams administruoti ir viešinti), Eur
1.	<i>Telšių rajono savivaldybės administracija</i>	Specializuoti slaugos ir globos namai – 1	2 898 105
		Socialinės dirbtuvės – 2	
		Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	
		Dienos centras – 1	
		Grupinio / savarankiško gyvenimo namai – 4	
Apsaugotas būstas – 1			
2.	<i>Plungės rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	1 817 549
		Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	
		Grupinio gyvenimo namai – 3	
3.	<i>Mažeikių rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	1 113 385
		Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 2	
		Grupinio gyvenimo namai – 3	
4.	<i>Rietavo savivaldybės</i>	Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	391 629

	<i>administracija</i>	Grupinio gyvenimo namai – 1	
--	-----------------------	-----------------------------	--

2. TAURAGĖS REGIONAS

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Numatomų kurti socialinių paslaugų įstaigų / padalinių skaičius	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų suma (neįskaitant išlaidų projektams administruoti ir viešinti), Eur
1.	<i>Adakavo socialinių paslaugų namai</i>	Specializuoti slaugos ir globos namai – 1	1 726 678
		Socialinės dirbtuvės – 1	
		Grupinio / savarankiško gyvenimo namai – 4	
		Apsaugotas būstas – 1	
2.	<i>Jurbarko rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	1 108 115
		Grupinio gyvenimo namai – 3	
3.	<i>Pagėgių savivaldybės administracija</i>	Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	391 402
		Grupinio gyvenimo namai – 1	
4.	<i>Šilalės rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	581 042
		Grupinio gyvenimo namai – 2	

3. MARIJAMPOLĖS REGIONAS

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Numatomų kurti socialinių paslaugų įstaigų / padalinių skaičius	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų suma (neįskaitant išlaidų projektams administruoti ir viešinti), Eur
1.	<i>Marijampolės savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	2 464 822
		Grupinio / savarankiško gyvenimo namai – 6	
		Apsaugotas būstas – 3	
2.	<i>Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	787 104
		Grupinio gyvenimo namai – 2	
3.	<i>Didvyžių socialinės globos namai</i>	Grupinio gyvenimo namai – 2	734 592

4.	<i>Šakių rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 3	1 209 247
		Grupinio gyvenimo namai – 3	
5.	<i>Kazlų Rūdos savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	826 852
		Grupinio gyvenimo namai – 2	
6.	<i>Marijampolės specialieji socialinės globos namai</i>	Specializuoti slaugos ir globos namai – 1	2 373 515

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-930](#), 2020-10-05, paskelbta TAR 2020-10-05, i. k. 2020-20747

Nr. [AI-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

4. KAUNO REGIONAS

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Numatomų kurti socialinių paslaugų įstaigų / padalinių skaičius	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų suma (neįskaitant išlaidų projektams administruoti ir viešinti), Eur
1.	<i>Kauno miesto savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 2 Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 2	2 286 497
		Grupinio gyvenimo namai – 4	
2.	<i>Vilijampolės socialinės globos namai</i>	Specializuoti slaugos ir globos namai – 1	2 600 920
		Grupinio gyvenimo namai – 6	
3.	<i>Strėvininkų socialinės globos namai</i>	Specializuoti slaugos ir globos namai – 1	1 635 451
4.	<i>Kauno rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 2 Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	1 989 861
		Grupinio gyvenimo namai – 4	
5.	<i>Raseinių rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	460 675
		Grupinio gyvenimo namai – 1	

5. VILNIAUS REGIONAS

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Numatomų kurti socialinių paslaugų įstaigų / padalinių skaičius	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų suma (neįskaitant išlaidų projektams administruoti ir viešinti), Eur
1.	<i>Vilniaus miesto savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 2	4 464 664
		Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 2	
		Dienos centras – 1	
		Grupinio / savarankiško gyvenimo namai – 7	
		Apsaugotas būstas – 2	
2.	<i>Vilniaus rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	1 056 104
		Dienos užimtumo centras – 1	
		Grupinio gyvenimo namai – 2	
3.	<i>Elektrėnų savivaldybės administracija</i>	Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	428 030
		Grupinio gyvenimo namai – 1	
4.	<i>Trakų rajono savivaldybės administracija</i>	Grupinio gyvenimo namai – 1	389 905
5.	<i>Ukmergės rajono savivaldybės administracija</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	408 068
		Grupinio gyvenimo namai – 1	
6.	<i>Širvintų rajono savivaldybės administracija</i>	Grupinio gyvenimo namai – 1	384 050
7.	<i>Švenčionių rajono savivaldybės administracija</i>	Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės – 1	33 315
8.	<i>Pabradės socialinės globos namai</i>	Grupinio gyvenimo namai – 1	357 905

6. ŠIAULIŲ REGIONAS

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Numatomų kurti socialinių paslaugų įstaigų / padalinių skaičius	Maksimali projektams įgyvendinti galimų skirti lėšų
-----------------	--------------------	--	--

			suma (neįskaitant išlaidų projektams administruoti ir viešinti), Eur
1.	<i>Šiaulių miesto savivaldybės administracij a</i>	Specializuoti slaugos ir globos namai – 1	2 572 181
		Dienos užimtumo centras / socialinės dirbtuvės –1	
		Grupinio gyvenimo namai – 4	
2.	<i>Šiaulių rajono savivaldybės administracij a</i>	Socialinės dirbtuvės – 1	898 043
		Grupinio gyvenimo namai – 2	
		Apsaugotas būstas – 1	

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-205](#), 2020-03-10, paskelbta TAR 2020-03-10, i. k. 2020-05247

Nr. [A1-249](#), 2020-03-20, paskelbta TAR 2020-03-20, i. k. 2020-05830

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-322](#), 2014-06-16, paskelbta TAR 2014-06-16, i. k. 2014-07664

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-523](#), 2014-10-31, paskelbta TAR 2014-10-31, i. k. 2014-15274

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-606](#), 2016-11-15, paskelbta TAR 2016-11-15, i. k. 2016-26836

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-168](#), 2018-04-17, paskelbta TAR 2018-04-23, i. k. 2018-06391

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-55](#), 2020-01-22, paskelbta TAR 2020-01-23, i. k. 2020-00976

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-205](#), 2020-03-10, paskelbta TAR 2020-03-10, i. k. 2020-05247

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-249](#), 2020-03-20, paskelbta TAR 2020-03-20, i. k. 2020-05830

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-930](#), 2020-10-05, paskelbta TAR 2020-10-05, i. k. 2020-20747

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-1211](#), 2020-12-07, paskelbta TAR 2020-12-07, i. k. 2020-26408

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo